

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника”
Економічний факультет
Кафедра обліку і аудиту
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie (Polska)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jakuba z Paradyża
w Gorzowie Wielkopolskim (Polska)
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II (Polska)
Харківський національний економічний університет
Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України
Хмельницький економічний університет
Міжнародний інноваційний кластер “Конкурентоспроможність”

Розвиток національної економіки: методологія та практика

Rozwój Gospodarki Narodowej: metodyka i praktyka

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
15-16 квітня 2014 року*

*Materialy
Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji
15-16 kwietnia 2014 roku*

м. Івано-Франківськ

2014

УДК 338.012:332.055.2:004.91

ББК 65

Р 66

Рекомендовано до друку Вченою радою ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” (протокол № 5 від 27 травня 2014 р.)

Редакційна колегія:

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ: **Загороднюк А. В.** – д.ф.-м.н., проф., проректор з наукової роботи, завідувач кафедри математичного та функціонального аналізу ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника”; **Ткач О. В.** – д.е.н., проф., проректор з науково-педагогічної роботи та соціально-економічного розвитку, завідувач кафедри менеджменту і маркетингу; **Благун І. С.** – д.е.н., проф., декан економічного факультету, завідувач кафедри економічної кібернетики; **Вавак Т.** – д.е.н., проф., завідувач кафедри прикладної економіки Ягеллонського Університету в Кракові (Республіка Польща); **Жуковський М.** – д.е.н., проф., директор Інституту економіки і управління Люблінського Католицького Університету Івана Павла II (Республіка Польща); **Троцька М.** – др., декан економічного факультету Державної Вищої Професійної Школи ім. Якуба з Парадижу в Гужові Великопольському (Республіка Польща); **Клебанова Т. С.** – д.е.н., проф., завідувач кафедри економічної кібернетики Харківського національного економічного університету; **Кизим М. О.** – д.е.н., проф., директор Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України; **Стельмащук А. М.** – д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку і аудиту Хмельницького економічного університету; **Баланюк І. Ф.** – д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку і аудиту; **Пилипів Н. І.** – д.е.н., проф., завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки; **Ткачук І. Г.** – д.е.н., проф., завідувач кафедри фінансів; **Якубів В. М.** – д.е.н., проф. кафедри обліку і аудиту; **Галуцук І. Є.** – к.е.н., викладач кафедри обліку і аудиту; **Максимів Ю. В.** – к.е.н., викладач кафедри обліку і аудиту.

Члени редакційної ради: **Василюк М. М.** – к.е.н., доц.; **Гловацька В. В.** – к.е.н., доц.; **Гнатюк Т. М.** – к.е.н., доц.; **Жук О. І.** – к.е.н., доц.; **Матковський П. Є.** – к.е.н.; **Мельник Н. Б.** – к.е.н., доц.; **Сас Л. С.** – к.е.н.; **Смушак М. В.** – к.е.н., доц.; **Шеленко Д. І.** – к.е.н., доц.; **Шкроміда В. В.** – к.е.н., доц.; **Шкроміда Н. Я.** – к.е.н.; **Банашкевич Т. П.** – викладач.

Відповідальні за випуск
д.е.н., професор **Баланюк І. Ф.**

Розвиток національної економіки: методологія та практика: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 15-16 квітня 2014 року, проведеної на базі ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, м. Івано-Франківськ. – Тернопіль: Крок, – 2014. – 283 с.

Р 66

Rozwój Gospodarki Narodowej : metodyka i praktyka Materiały Międzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej, która odbyła się w dniach 15-16 kwietnia 2014 r. w Narodowym Karpackim Uniwersytecie imienia V. Stefanika w Iwano-Frankowsku. Ternopil : Krok. – 2014. – 283 str.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Розвиток національної економіки: методологія та практика” в яких розглядаються організаційно-економічні, техніко-технологічні, інноваційно-інвестиційні та правові засади і механізми ефективного, конкурентоспроможного розвитку суб’єктів господарювання та вирішення продовольчої, енергетичної і екологічної проблем країни в умовах інформатизації та глобалізації вітчизняної економіки.

УДК 338.012:332.055.2:004.91

ББК 65

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редакційної ради збірника.

ISBN _____

© ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, 2014.

Оксана Фурсіна Інвестиційне забезпечення аграрних підприємств	80
Олексій Безуглий Особливості процесу управління діяльністю нафтогазовидобувних підприємств	81
Володимир Басараб, Ольга Басанько Управління прибутком підприємств з переробки сільськогосподарської продукції	83
Галина Станко Фактори конкурентоспроможності підприємств аграрного сектора	85
Антоніна Свідерська Розкриття сутності категорії зовнішньоекономічного ризику та факторів його виникнення	87
Олег Чернобривець Гудвіл, як важлива складова підвищення ефективності ведення бізнесу	89
Роман Якубів Класифікація підходів до визначення функціонально-організаційної ролі персоналу сільськогосподарського підприємства	91
Роман Ящук Теоретичні засади управління фінансовими ресурсами сільськогосподарських підприємств	92
Наталія Гой Використання методу експертних оцінок дельфі в оперативному управлінні м'ясопереробними підприємствами	94
Ілона Ковбас Особливості маркетингового забезпечення м'ясопереробного підприємства	95
Ольга Мошак Особливості функціонування сільськогосподарських підприємств	97
Юлія Неміш Методика діагностики основних засобів на м'ясопереробних підприємствах	99
Марина Тунік Передумови запровадження системи контролінгу у діяльність суб'єктів господарювання та основні її завдання	100
Людмила Гангал Оцінка рівня забезпеченості основними засобами аграрних підприємств різних організаційно-правових форм та аналіз ефективності їх використання	102
Юлія Черненко Показники економічної ефективності застосування інноваційних технологій в овочівництві	104
Інна Копчикова Персонал торговельного підприємства як джерело спричинення втрат	106

08.00.05 – Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка

08.00.05 Rozwój sił produkcyjnych i gospodarki regionalnej

Михайло Газуда, Віталій Ерфан, Сергій Газуда Регіональні особливості з надання туристичних послуг	108
Ірина Галушак Програмно-цільовий підхід конкурентоспроможності регіону	109
Ольга Сухорукова Державна політика у видавничій справі	111
Віктор Жулканич Регіональні аспекти забезпечення сталого розвитку закарпаття	113
Оксана Власенко Теоретичні засади розвитку івентивного туризму	115

Література

1. Малік М. Й. Конкурентоспроможність аграрних підприємств: методологія і механізм / М. Й. Малік, О. А. Нужна. – К. : ННЦІАЕ, 2007. – 270 с.
2. Методика дослідної справи в овочівництві і баштанництві / за ред. Г. Л. Бондаренка, К. І. Яковенка. – Харків : Основа, 2001. – 361 с.
3. Шобанін В. С. Системне оновлення і розвиток матеріально-ресурсного потенціалу сільського господарства / В. С. Шобанін. – К. : ННЦ ІАЕ, 2005. – 276 с.

УДК 303

**Інна Копчикова,
аспірант кафедри фінансового аналізу і контролю,
Київський національний торговельно-економічний університет
м. Київ**

**ПЕРСОНАЛ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЯК ДЖЕРЕЛО
СПРИЧИНЕННЯ ВТРАТ**

На сьогоднішній день те, що ми по-західному називаємо “запобігання втратам” (loss prevention), а точніше “торговельна безпека” (retail security), в Україні є не лише спробами вирішення такої історично потужної проблеми, як крадіжка, але і бажання знайти свій власний шлях, повний помилок і хибних суджень. Проблема крадіжок цікава нам не лише з дослідницької точки зору. В першу чергу вона є головним ворогом для власників і менеджерів будь-яких підприємств. Важливість її вирішення переоцінити неможливо.

Серйозною проблемою для більшості українських підприємств до цих пір залишається ставлення до внутрішньої безпеки і попередження втрат як до однієї з другорядних сфер діяльності підприємства. Це виражається в нерозумінні актуальності проблеми, фінансуванні відповідних програм за принципом залишковості і невикористання очевидних інструментів обліку та контролю. Все це призводить до значних матеріальних збитків, тотальній безкарності і низькій лояльності співробітників, розкраданню активів і зниженню чистого прибутку.

Запобігання втратам – це не лише сучасний метод забезпечення торговельної безпеки, це ціла концепція, основний підхід щодо вирішення проблеми збитків. Найбільш сучасним, економічним і результативним способом забезпечення торговельної безпеки (тобто відсутність небезпеки на торговельному об'єкті) є запобігання потенційно небезпечних ситуацій.

Одна з головних причин втрат в роздрібній торгівлі – крадіжки. Існує п'ять основних факторів, які призводять до втрат: крадіжки товарів з торгового залу покупцями; крадіжки товарів з підсобних приміщень та торгового залу недобросовісним персоналом; крадіжки з торгового залу в результаті змови персоналу і покупців; крадіжки з боку недобросовісних постачальників; помилки в документообороті підприємства.

При чому 42 % припадає на покупців, на сам персонал – 23 % на співробітників і 21 % на охорону. Ще 13–15 % наслідок різного роду помилок документообігу підприємства [1].

Одна з головних причин втрат в роздрібній торгівлі – розкрадання, що здійснюють працівники. Однією із проблем при боротьбі з крадіжками персоналу є та обставина, що більшість власників не бажать визнати, що їх працівники здійснюють крадіжки. Частіше менеджери супермаркетів вважають всіх підлеглих чесними людьми і причину всіх втрат вбачають в покупцях.

Тому запобігання втратам може здійснюватися наступними шляхами: ліквідація можливостей нанесення збитків (практична реалізація задуму); ліквідація причин, передумов, що штовхають на здійснення крадіжки; поєднання обох способів [3, с. 321].

У зв'язку із цим, працівник магазину буде сумлінно завдавати шкоди, коли є причини, які штовхають на крадіжку і є можливості зробити це не санкціоновано, неконтрольовано, безнаказано і, як правило, непомітно для колег. Вважається, що від 10 до 20 % працівників – люди абсолютно чесні, які не підуть на здійснення крадіжки ні при яких обставинах. Ще 10–20 % будуть користуватися найменшою можливістю, щоб здійснити крадіжку – від розкрадань їх не втримає ніякий контроль. За статистикою ці 10 % торгового персоналу приходять в торгівлю із попередньо поставленою метою – покращити особистий матеріальний стан за рахунок магазину. Інші 60–80 % – це група, яка піддається спокусі, якщо є можливості. [4, с. 24].

За своєю природою це чесні люди, але при наявності можливостей вони можуть зважитись на крадіжку. Саме для цих 60–80 % людей і розробляються заходи контролю і саме вони є однією з цілей програми запобігання втратам. Крадіжки інших 80 % співробітників можна запобігти за рахунок: використання спеціальних методик при відборі персоналу (вивчати попередній послужний список, встановлювати випробувальний термін, фактично провокувати їх на здійснення крадіжок); покращення системи мотивації і матеріального стимулювання, а також покращення системи контролю, використання технічних засобів. Якщо збільшується ризик бути спійманим, ймовірність крадіжки знижується. Отже, хороший і якісний контроль знижує втрати від крадіжок персоналу.

Застосування технічних заходів для контролю і спостереження несе в собі застереження та може бути інструментом для зменшення товарних втрат (що є позитивним), так і для зменшення лояльності покупців (що породжує певну проблему для торговельного підприємства). Технічна сторона безпеки торговельного підприємства багата своїм інструментарієм, а саме: звукові елементи, система відеокамер, комплекси спостереження за касирами, антикрадіжні ворота.

За даними західних джерел на торговельних підприємствах, де розробляється комплексна система заходів по запобіганню втратам персоналу, покупців і постачальників загальний рівень втрат від крадіжок нижчий на 40–50 %, ніж в аналогічних магазинах, в яких просто “ловлять” зловмисників [2].

Отже, якою б не була система охорони і до яких би технічних інновацій не вдавалося керівництво супермаркетів, основним проломом завжди залишатиметься людський чинник. Розвиток системи самообслуговування обіцяв власникам торговельних мереж величезні прибутки. Проте, окрім вигоди, самообслуговування принесло і явні збитки від багаточисельних крадіжок. Тому в окремих супермаркетах втрати від крадіжок стали компенсуватися додатковою націнкою, що входить у вартість товару. Такий спосіб захисту від втрат хоч і несправедливий по відношенню до покупців, але, судячи з усього, є в сьгоднішніх реаліях найбільш прийнятним для керівництва торговельних підприємств.

Література

1. Іванова С. Д. Крадіжки в торгівлі: види і методи боротьби / С. Д. Іванова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rusadvice.org/business/management/krazhi_v_torgovle_vidi_i_metodi_borbi.html
2. Крамарев А. Н. Статистика воровства и потерь / Крамарев А. Н. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.torgresh.ru/articles/samaya-bolshaya-problema-roznichnoi-torgovli-21-veka>
3. Лозинський В. Т. Товарні втрати як чинник розвитку застосування методів активізації продажу / В. Т. Лозинський // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 1(18). – С. 321 – 323.
4. О'Брайен К. В вашем магазине мошенники / О'Брайен Кейт. – Питер, 1998. – 245 с.

